

Сонячна енергія в архітектурі

The Korean solar energy society або перемога студентів на конкурсі в Сеулі

NO. 97-339

SOLAR ENERGY IN ARCHITECTURE

1997 Kyungju High-Speed Railway Station

International Student Design
Competition
Prize Commendation

Citation

Presented to:

Andrey Dankrator
Tanya Martimenko

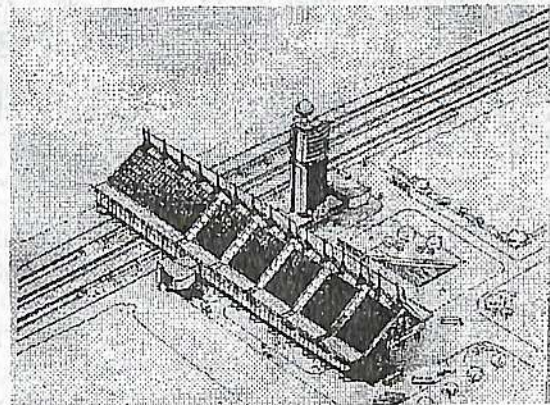
State Technical University of Construction And Architecture, Ukraine

This award is presented in recognition of
your outstanding achievement in the design
of Kyungju High-Speed Railway Station,
Ulsanjin, Korea.

KOREAN SOLAR ENERGY SOCIETY

Kyung Hui Lee
President Kyung Hui Lee
August 27th, 1997

Це диплом, куди включено студентський проект "Станції швидкісної залізниці в К"єто", фото проекту, який нагороджено.

Ви бачите цей диплом? Його отримали трьохкурсники-архітектори Андрій Панкратов і Тanya Мартиненко на міжнародному конкурсі в Кореї.

Це був конкурс з проблеми "Архітектура і сонце". В 1997 році ця молодь в учбовій архітектурній майстерні №3 під керівництвом професора, доктора архітектури О.Соченка та доцента, кандидата архітектури О.В. Щербакова виконали проект на тему "Станція швидкісної залізниці в місті К'єто (Південна Корея) з використанням сонячної енергії". Цей проект під час роботи консультували по металевих конструкціях професор, к.т.н. В.О. Пермяков і з геліосистем – ст. науковий співробітник к.т.н. А.Р. Ферт. Проект увійшов в число призерів цього конкурсу і каталог його кращих робіт.

До речі, на архітектурному факультеті КДГУБА ця хороша традиція – участь студентів і викладачів у вітчизняних і міжнародних конкурсах на кращі проектні рішення різних об'єктів існує вже багато років. Так під керівництвом зав. кафедрою основ архітектури і архітектурного

проекування, доктора архітектури В.І. Єжова за останні роки студенти і викладачі брали участь в багатьох конкурсах на проектування будинків зв'язку, культових споруд, посольських комплексів та житлової забудови і отримували в них премії та відзнаки за ці роботи.

А у відзначеному проекті, про який ми розповідаємо, перед архітекторами стояло важке теоретично-практичне завдання: органічно поєднати нові науково-технічні досягнення з архітектурною композицією і образом об'єкта, що створювався. Так, студенти під керівництвом викладачів використали найновіші технології розробки геліозабезпечення штучного середовища життєдіяльності в станції швидкісної залізниці. Вони зуміли показати досягнення архітектури високої технології в стилі хай-тек, який, володіючи своєрідною художньою виразністю, відображає в незвичних формах техносвіту функцію комплексу. І саме ця ідея гармонічної єдності технології і композиції знайшла своє досконале втілення в проектному рішенні станції швидкісної залізниці в К'єто.

Отже, призове місце на конкурсі в Кореї підкреслює високий рівень якості роботи авторів.

Військова присяга

Перший випуск офіцерів запасу – спеціалістів цивільної оборони

Численні рідні, гості та весь особовий склад військової частини Д-0040 стали свідками святкової церемонії прийняття присяги студентами університету, що закінчили курс військової підготовки. Близько 300 курсантів у неділю, 19 липня, прийняли присягу на вірність народові України. Вони стали першими випускниками-офіцерами запасу університету із самої мирної і повсякчас необхідної військової спеціальності рятувальника для військ Цивільної оборони МНС України.

На трибуні – представники Міністерства надзвичайних ситуацій та керівництво КДТУБА

Курсантів, їх батьків і всіх присутніх привітали перший заступник Міністра України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи генерал-лейтенант В.В.ЛОГІНОВ, ректор Київського державного технічного університету будівництва та архітектури професор А.М.ТУГАЙ. Після урочистого ритуалу прийняття військової присяги батьки, рідні, офіцери військової кафедри сердечно поздоровили своїх синів і вихованців. З гордістю і хвилюванням спостерігали всі присутні на святі підтягнутість і стройову виправку курсантів, які урочистим маршем пройшли мимо головної трибуни із почесними гостями і командуванням військової частини. В струнких колонах відчувалась добра військова підготовка, старанність студентів та їх бажання бути гідними представниками офіцерського корпусу.

Майже 70 відсотків випускників склали державний іспит на "добре" та "відмінно". Кращі серед них: Ю.ЛИПОВИЙ, Д.ОСІННИЙ, В.РОМАН, Є.РЮМШИН, Р.БЕВЗА, С.ЛИТВИНЕНКО, Л.ДРАПЕЙ, В.ГАЛЕТА, А.ЯРОШЕНКО, - будівельний факультет;

Присягу приймає студент будівельного факультету О.Сікорський

В.ПАПУШЕНКО, Є.СТЕЦЕНКО – санітарно-технічний факультет;

Ю.ПЛЕВАКО, М.ПЕТРЕНКО, В.МІШКО, О.ШЕЙКО – факультет автоматизації будівельного виробництва;

С.ДАШКОВСЬКИЙ, О.КОВАЛЬЧУК, В.НЕСТЕРЕНКО. – факультет міського будівництва.

Студенти-офіцери висловлюють глибоку вдячність і подяку своїм наставникам: начальнику військової кафедри полковнику М.В.ГЕРМАНУ, заступнику начальника військової кафедри полковнику В.О.ЮРЧЕНКУ, начальником предметно-методичних груп полковником В.Г.ДЗЮБЕНКУ та О.П.ЗАГАМУЛО, викладачам підполковником В.М.СТАРЕНЬКОМУ та В.Ю.ТЕРЯХІНУ, підполковнику запасу Є.Б.ПЕТРОВУ і

Командир курсантської роти майор О.Мерзликін вручає текст присяги

особливо начальнику учбового збору заступнику командира військової частини полковнику Л.А.ДУДЦІ.

Колектив військової кафедри підготовки офіцерів запасу – спеціалістів з питань ЦО у КДТУБіА сповнений рішучих намірів та надій і в майбутньому готувати із студентів висококваліфікованих спеціалістів-офіцерів запасу, володіючих необхідними навичками для організації і виконання задач цивільної оборони. Основні зусилля професорсько-викладацького складу спрямовані на навчання і виховання у студентів навичок дій у надзвичайних ситуаціях, запобігання їх виникненню; вміння визначити засоби захисту населення та основам організації і проведення рятувальних робіт при ліквідації наслідків аварій, катастроф та стихійних лих. Велика робота проводиться також по відборі і якісній підготовці кращих студентів серед випускників для кадрової служби в військах Цивільної оборони МНС України.

О.Іванченко,
зав.методичним кабінетом
військової кафедри

Присягу приймають курсанти 2 роти (будівельний факультет)

Достойних, милых, заслуженых вітаємо!

Шановну Жанну Віталіївну СКУРЧИН-СЬКУ, беззмінного наукового співробітника НДІВМ, к.т.н., зав.відділом, людину незвичайної доброти і чутливості вітаємо з ювілеєм!

З цієї нагоди прийміть від всіх колег і друзів найсердечніші вітання. Бажаємо Вам творчою вдачі, добра, міцного здоров'я! Хай Вам щастить!

Співробітники НДІВМ

Понад 20 років працює в нашому колективі шановний наш доцент, заступник проректора Андрій Петрович ОСИТНЯНКО.

Вітаємо його із світлим ювілеєм!

Нехай завжди у всіх справах супутниками його будуть творча вдача, оптимізм, козацьке здоров'я, вірні та надійні друзі.

Колеги, студенти, друзі

З ювілеєм, дорогі друзі!

Лілія Іванівна Іванова – доцент кафедри автоматизації геодезичних вимірювань.

Юрій Петрович Шейко – доцент кафедри організації та управління будівництва.

Леонід Васильович Борисюк – доцент кафедри інженерної геодезії.

Леонід Євгенович Целевін – доцент кафедри будівельних машин.

Олексій Сергійович Петренко – доцент кафедри гідравліки.

Володимир Аркадійович Ткаченко – доцент кафедри основ і фундаментів.

Микола Васильович Корнієнко – доцент кафедри основ і фундаментів.

Ніна Василівна Комягіна – асистент кафедри основ і фундаментів.

Бажаємо, щоб нове десятиліття Вашого життя також було оптимістичним, продуктивним, терплячим. Козацького здоров'я, щастя, міцного тилу, вдачі у всьому.

Колеги, студенти, друзі.

Перші літературні успіхи

Гості редакції

О. Завгорулько, П курс МБ
***

Удивительно, как всё же
Заедает суета!?
Вроде делом занимаюсь,
А шлоды – лишь слов игра.

Если так пойдёт и дальше,
Не о чем будет писать,
Мысли выверну наружу,
Сам залезу под кровать.

Но боюсь, что и оттуда
Я не стану замолкать,
Подкроватье мне поможет
Думы ясно излагать.

И поэтому, прошу вас,
Не надейтесь, тут не все,
Здесь положено начало,
Продолженью - быть дано...

Поражение

Дрожь крадётся по телу,
Нервы сбились в комочек;
«Хватит!», – Скажу себе смело...
И изблюю в уголочек.

— Парноконьятые твари
Вы забодали рогами
Дело всей моей жизни,
Оставив пыль под ногами.

Бить бы за это вас больно
Руки пока б не устали,
Да не поймете за что
Вас так, чертей, наказали.

Пожар

Я спал дыхание затая,
Вдруг слышу сквозь сон мутно
Мне в спину колит песнь твоя
И шепчет: "С добрым утром."
Открыв глаза, я вижу дым,
Я слышу запах дыма.
Лежу и думаю – чего
Мне колит сзади в спину.
Переворачиваюсь так,
Чтоб видеть, что там есть
И вижу пламя, всё горит.
Горит на кофте шерсть,
Горит диван, горит ковёр,
Горят портреты, как часы.
Огонь обон со стен стёр,
Сгорают плед, горят усы,
А я лежу и думаю,
Что будет, если вдруг.
Открыл дверь ногой.
Войдёт мой лучший друг.
Конечно, как и я
Он загорится весь и обгоревшие тела
Валятся будут там и здесь.
Всё.

Ексклюзивне інтерв'ю

Чи є у вас захоплення? Ще й яке!

Думаю, що всі в нашому КДТУБА знають, що хобі доцента кафедри міського будівництва Євгена Олександровича Рейцена це шахова композиція. Він – голова Всеукраїнської комісії з шахової композиції, представник України у РССС Фіде.

Цього року наприкінці липня в Санкт-Петербурзі пройшов черговий 41-й Всесвітній конгрес з шахової композиції. На ньому відбулися засідання постійної комісії з шахової композиції Фіде (РССС), а також 22-й чемпіонат світу з розв'язання композицій.

Але мені хочеться зупинитись на ще одному міжнародному конкурсі. Це конкурс "Руденко-60". До нього був зроблений спецвипуск Українського шахового журналу "Вертикаль", в якому я побачила ще одного нашого співробітника. Це доктор архітектури, професор, зав. кафедрою МБ Микола Мефодійович Дьомін. Він – президент Співки урбаністів України. Отже, обидва наших талановитих співробітники брали участь в цьому міжнародному конкурсі "Руденко-60". Я попросила Євгена Олександровича Рейцена відповісти на кілька питань для газети "А+Б".

– Євгене Олександровичу, ми знаємо, що Ви – директор і організатор конкурсу "Руденко-60". Розкажіть трохи про самого гросмейстера з шахової композиції.

– Будь ласка. Валентин Федорович Руденко – це легенда шахової композиції. В свій час він був наймолодшим міжнародним майстром, а згодом і гросмейстером, був і є міжнародним арбітром, а з 1980-го – міжнародним гросмейстером з шахової композиції. Руденко опублікував понад 750 композицій, із яких кожна третя відзначена найвищими призами – такого результату не мав жоден проблеміст світу! За фахом В.Ф. Руденко – інженер-механік, був провідним конструктором першого і багатьох інших "Інтеркосмосів", автоматичних універсальних орбітальних станцій. Отже, В.Ф. Руденко, якому нині 60, – це унікальне явище, яке подарувала світові Україна.

– Нам відомо, що минулого року на 40-му Всесвітньому конгресі з шахової композиції в Пулі (Хорватія) Ви запропонували учасникам умови конкурсу "Руденко-60". Розкажіть, хто в ньому взяв участь.

– Будь ласка. В конкурсі взяли участь 132 проблемісти з 25 країн світу. Вони надіслали 253 композиції. З України 34 автори надіслали 84 задачі та етюди, Росії 53 автори – 86 задач і етюдів, Білорусі 7 авторів – 13 задач, брали участь проблемісти з Німеччини, Румунії, США, Грузії, Польщі, Словачки, Голандії, та ін.

– У зв'язку з 60-літнім ювілеєм В.Ф. Руденку – чому перед українських проблемістів – присвоєно високе звання заслуженого майстра спорту України. Так це?

– Зрозуміло. Поздоровив його з цим званням в журналі "Вертикаль" президент Співки урбаністів України, доктор архітектури, професор нашої кафедри МБ

М.М.Дьомін. Він сказав: "Мені, архітектору за освітою, є близькою ідея уявлення шахової композиції як мистецтва. Недарма її називають поезією шахів, а в 1928 р. Олексій Троцький, основоположник сучасного шахового еподеу, удостоєний був звання заслуженого діяча мистецтв.

Справді чудеса робить В.Ф. Руденко на шаховій дошці, домагаючись в своїх творах єдності форми і змісту, що надає численним любителям і цінителям шахової композиції ширшу насолоду. І за це я назвав би В. Руденка архітектором шахової композиції."

А я присвятив В. Руденкові вірша.

Небожителю Канссы

Вы мпра пятникратный чемпион,
А в остальном – немало прозы:

Летать Вы рождены, и был резон –
Едва ль мы в этом Вам поможем...

Но быстротечна жизнь суета.

Теория Эйнштейна – вот надежда!

И Вам летать бы где-то лет до ста,

«Нам дорогим» даря тосты, как прежде...

Увы! Держать путь к звёздам не дано –

Решали все другие люди...

УРЕ Вас хоть прославила давно,

Да пусть с годами славы больше будет!

Е2 на Е4 – не Ваш дебютный ход,

Но в композиции Вам равных нету:

Канссой Вы вознесены на небосвод,

Озарена талантом Вашим

вся планета!

І.ГЕРАЦЕНКОВА

Відвідайте...

Непогано було б стати й експонентом!

Вже склалася добра традиція, що початок будівельного сезону збігається з цікавими виставками, які демонструють досягнення в будівництві, виробництві будівельних матеріалів, інженерній техніці. От і в цьому році з квітня відбулись виставки "Архітектура і будівництво", "Котедж", "Дім і стиль", "Енергозбереження". На цих виставках понад 200 фірм з України та ін. країн демонстрували новини в галузі архітектури, проектування, технологій будівництва, знайомили відвідувачів з розмаїттям будівельних матеріалів, інженерним

обладнанням, засобами обліку енергоносіїв, апаратурою для контролю та енергозбереження. Хотів би порадити викладачам, науковцям та студентам знайомитись з такими експозиціями та ширше запозичувати досвід. А до речі, час було б і нашому Університету брати участь у таких заходах, як експоненту.

В.Шсаренко,
доцент кафедри ТГПіВ

Виставки

Рівень нашого спеціаліста. Який він?

До початку навчального року в архітектурному корпусі нашого університету була відкрита цікава виставка. Всі факультети і наукові комплекси познайомилися з своїми експонатами. До них увійшли найкращі дипломні проекти студентів, реальні і не зовсім, але з високим рівнем наукового змісту в кожному.

Мета цього заходу - показати методичну роботу з студентською молоддю, починаючи з 1-го і до останнього курсу. Отже, виставляючи дипломний проект, можна побачити головне - рівень спеціаліста, який готує наш КДТУБА. Були також представлені малюнки, скульптури, акварелі, по яких одразу видно з чого починається навчання і як воно проходить.

Наприклад, експозиція кафедри металевих і дерев'яних конструкцій починалася з дипломного проекту студентів Ю.Парафієнка, М.Одінцова, О.Тихонової на тему "Виробнича будівля для розміщення 24 циліндроконічних танків для ЗАТ "Оболонь", тобто для київського пивного заводу. Керівниками роботи були доценти С.В. Матвієвський, Й.П. Новотарський, ст. викладач І.Д.Белов. Цей дипломний проект зайняв 1 місце на конкурсі дипломних проектів серед будівельних вузів України із спеціальності "Промислове і цивільне будівництво" в 1998 році. Проект - реальний, він включає реконструкцію та нове будівництво ЗАТ "Оболонь" в цьому році.

Ця ж кафедра представила зразки макетів споруд з сталевих конструкцій для промислового і цивільного будівництва, які мають універсальне призначення. Ці конструкції, їх темпи та порядок монтажу були показані на комп'ютері, тому що за зміну робочі монтують 1000 кв.м. площі споруди. І саме ролік комп'ютера міг продемонструвати таку наочність.

Поруч - кафедра будівельної механіки представляла комплексний дипломний проект. Тема його дуже актуальна: «Морська бурова платформа». Його виконали в 1997-98 учбовому році під керівництвом професора В.А.Баженова і доцента О.Г.Свешнікова студенти 5 курсу будфаку спеціальності ПЦБ С.Гончаренко, П.Морщакін, С.Хорунжий. Проект вміщував наукові дослідження реального

об'єкту для добутку нафти і газу на Чорноморському шельфі України.

Захистили випускники його з оцінкою "відмінно". Також на виставці був показаний дипломний проект з цієї ж тематики, виконаний випускниками будівельного минулого року Р.Хитущенко та А.Яшник. Керували роботою студентів названі викладачі кафедри будівельної механіки. В 1997 році проект виборов 1 місце на конкурсі дипломних проектів серед вузів України з спеціальності ПЦБ.

Виставка дипломних робіт була дуже великою. Але серед багатьох проектів привертала увагу кольорові, красиво оформлені, не кажучи вже про зміст, роботи випускників-архітекторів. Ось, наприклад, дипломна робота на тему "Проект яхт-клубу в Білгород-Дністровському". Автором його є уроженець цього міста Діма Родіонов, тому і робота для рідного міста була для нього особливо приємною і цінною. Керівником цього диплому є доцент Р.Ш., днов. Дуже приємно було в бесіді з керівником проекту почути власні думки і переживання щодо роботи з випускником. Адже це, за висловом ДЕКА, споруда майбутнього тисячоліття.

Білгород-Дністровський - це старовинне місто на березі морського лиману, саме тому французька асоціація яхтменів обрала його місцем для своїх досліджень. І випускник, отримавши таку тему для диплому, вирішив на фоні історичної забудови - старовинної фортеці із відображенням її у воді - зробити яхт-клуб на воді, що поєднується з берегом естакадою для під'їзду транспорту, а під нею Діма запроєктував еліпти

(Початок. Прод. на 6 стор.)

"Архітектура очима молоді"

В жовтні в Симферополі відбувся Всеукраїнський огляд - конкурс дипломних робіт студентів архітектурних вузів. Спеціалізовані кафедри нашого КДТУБА старанно готувалися до цього заходу. Але разом з цим непогано було б пригадати ще один важливий міжнародний конкурс «Артека-3», що відбувся в КДТУБА в жовтні минулого року.

З 6 по 11 жовтня архітектурний факультет Київського державного технічного університету будівництва і архітектури приймав гостей з усіх куточків України та з-за кордону. Всі вони з'їхались для участі в Конкурсі архітектурних шкіл, організаторами якого були КДТУБА спільно з Української академією мистецтв. Представники з Дніпропетровська, Донецька, Києва, Львова, Одеси, Полтави, Сімферополя та Харкова представили свої кращі доробки на VI Огляд-конкурс дипломних проектів. В просторій рекреації приміщення архітектурного факультету в спеціально сконструйованих експозиційних секціях були виставлені групи дипломних робіт від окремих ВУЗів. Глядачі мали змогу побачити стиль виконання проектів кожної школи, оцінити й порівняти їхні досягнення та здобути багато корисного для себе. Найкращі проекти журі відзначило почесними грамотами.

Декан архітектурного факультету КДТУБА О.В.Кашенко вважає, що в Україні складається нова система архітектурної освіти. Характерною її ознакою є формування державного стандарту освіти, спільної частини програми для всіх ВУЗів, а також вибіркової, яка сприяє розвитку регіональних особливостей, притаманних тому чи іншому місту, області України. Щодо загальної характеристики конкурсу, то представлені роботи свідчать про потяг студентської молоді до проектування нових типів будівель, таких, як ділові

(Початок. Прод. на 6 стор.)

Виставки

"Архітектура очима молоді"

(Прод. Поч. на 5 стор.)

центри, а також до реконструкції, реставрації естетично цінної забудови, дизайну навколишнього середовища. На жаль знизилася увага до проблем сучасного житла, промислової архітектури.

В.З.Ткаленко, координатор огляду-конкурсу, висловлюючи свої враження, сказав, що завдяки подібним конкурсам відбувається живе спілкування між учасниками, обмін досвідом і досягненнями, яких набули школи з різних областей України. У студентів є можливість викласти свої думки та ідеї широкому загалу. Привертається увага до регіональних шкіл, що сприяє одержанню підтримки їхньої діяльності на місцях. Нажаль зовсім залишилось без уваги питання створення архітектурного образу з ознаками національної своєрідності.

З цією думкою погодився і професор В.В.Чепелик. На його думку в жодній з архітектурних шкіл не було найменшого бажання проявити свою регіональну специфіку, особливості, що притаманні тим чи іншим місцевостям та різнять архітектуру східних чи західних областей, будівлі центральної України та півдня. Жодної спроби національних проявів - натомість обезличена, інтернаціональна, космополітична архітектура. Відсутній творчий пошук нового в архітектурі. Для проєктів обиралася або реконструкція старих будівель (Київська, Одеська школи), що не є сама по собі архітектурою, або спроби інноваційних пошуків, що загалом не являються власним надбанням, а змальовані з чужих зразків.

Професор В.І.Соченко додав, що уже декілька років читається лекційний курс з історії української архітектури і ця важлива проблематика повинна мати своє відтворення в курсовому та дипломному проєктуванні. Це надзвичайно важливо для становлення нової української архітектури.

Одночасно відбувалися ще дві події у межах Конкурсу архітектурних шкіл. Це "Методика-2000", яка була присвячена питанню архітектурної освіти в Україні. Вона складалася з конференції "Архітектурна діяльність в новому довіллі", демонстрації комп'ютерних технологій та ряду засідань і зустрічей. Інша подія - «Артека-3» - міжнародний студентський конкурс архітектурних шкіл під загальним гаслом "Архітектура і екологія: простір проти стресу". У ньому взяли участь українські та бельгійські студенти. Основна мета конкурсів "Артека" полягає в гармонізації стресових ситуацій в сучасному архітектурному середовищі історичних міст. Цього року студентським конкурсним групам була запропонована тема "Правий і лівий берег: силует і панорама Києва: жанровий розвиток". Своє творче переосмислення даної проблеми вони вніесли на розсуд глядачів і журі, яке складалось з представників проєктних і управлінських організацій Києва, викладачів-представників шкіл-учасниць, авторів програм, представників оргкомітету та спонсорів конкурсу. Переможці "Артека-3" одержали дипломи та цінні подарунки.

(Прод. Поч. на 5 стор.)

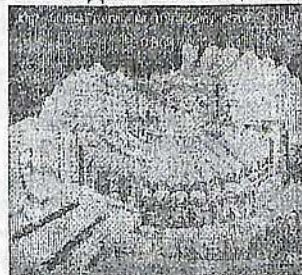
Рівень нашого спеціаліста. Який він?

(Прод. Поч. на 5 стор.)

для заходу яхт. Тобто під час проходження регат, їх учасники могли б пообідати, відпочити в яхт-клубі, адже для цього там запроєктований готель, ресторан, інші місця для цікавого дозвілля.

«Центр водних розваг на Трухановому острові в Києві» - це тема дипломного проєкту випускниці Олі Бачинської. Керував цією роботою доцент О.С.Слепцов. На проєкт існувало замовлення. Це, як і попередня робота, - зона відпочинку на воді, на лівому березі нашого міста. Запроєктовано водні розваги, продумано систему експлуатації центру в будь-який час: можна доїхати туди і монорельсом, щоб познайомитися із зоною острова, і таксобусом, також човнами. Цікаво, що автор старанно подумала про дозвілля дітей, для яких в проєкті запроєктовано багато басейнів, не забуто й про дорослих плавців - тобто це гідропарк в будинку. Запроєктований в дипломі і акваріум. Отже, людина могла б надіти скафандр й поплавати. Була й оранжерея для екскурсій у воді та над водою. Проєкт дуже великий, і вийшло так, що Оля Бачинська повинна була робити його сама, ДЕК оцінив його достойно, направив на конкурс дипломних робіт, також випускницю рекомендовано в аспірантуру.

Кафедра основ архітектури представила ще кілька дипломних робіт архітекторів-випускників. Серед них диплом Іри Вишинської «Храмовий комплекс з церквою всіх святих Волине... на 1000 колоноприслонних місць у Луцьку». В цій реальній роботі зроблена вдала спроба відобразити в духовному комплексі регіональні, національні особливості української сакральної архітектури. Керував дипломом професор В.І.Соченко. ДЕК високо оцінив цю

роботу та рекомендував її на конкурс дипломних проєктів. У розмові із

автором проєкту - Ірою Вишинською - я дізналася, що в дипломі запроєктований храмовий комплекс з церквою, хрестильня, учбово-адміністративний центр, в який увійшли недільна школа для дітей, трапезна, є там і мініготель та ін.

Відвідувачі виставки із захопленням зупинялися біля ще одного дипломного проєкту. Тема його дуже цікава - "Проєкт реконструкції споруд національного спортивного комплексу "Олімпійський" в Києві". Диплом виконаний дуже красиво самим автором Сергієм Сальковим, адже, як говорить його керівник, професор В.І.Сєзов, він дуже здібний рисувальник, любить свою професію і тому макети робив сам особисто.

Щодо самого проєкту, то ідею його створення подали спортивні організації нашого міста. Випускник-архітектор же набагато розширив існуючий план стадіону "Олімпійський". Він запроєктував цей об'єкт не лише для спортивних змагань. Також включив в цей комплекс і спортивну залу, і атракціони, і зали громадського харчування, і виставочні зали та видові майданчики і навіть магазини та бізнес-комплекс, і офісні приміщення. Все це для того, щоб залучити якнайбільше глядачів до стадіону. Але найцікавішим було те, що автор диплому запроєктував перекриття стадіону, щоб ізолювати його від негодн, щоб відвідувачам було зручно. Отже, комісія ДЕК оцінила цю роботу найвищим балом та рекомендувала на огляд-конкурс дипломних проєктів.

На подібну тему "Спортивно-культурний комплекс в м. Біла Церква" розробив свій дипломний проєкт Ю.Поліщук. Керував роботою випускника доцент кафедри архітектурної кваліметрії П.М.Когут.

Випускник архітектурного факультету, нині аспірант Легесе Алемая Абрахам, закінчуючи навчання, отримав корисну для себе і своєї батьківщини Ефіопії тему "Аеропорт в Адіс-Абебі". Це завдання у нього було реальним, адже аеропорт в цьому місті старий і, зрозуміло, що його співвітчизникам хотілося б мати новий, сучасний, більший за розміром, але для цього не вистачає коштів. Тому Абрахам під керівництвом доцента кафедри архітектурного проєктування цивільних споруд Бориса Володимировича Орехова запроєктував нову споруду аеропорту на

(Прод. Поч. на 5 стор.)

Память аємо . . .

В.Д.ГЛУХОВСЬКОМУ БУЛО Б 80.

Вже понад 10 років його немає серед нас. Але з кожним роком незабутній образ видатного, талановитого вченого і педагога все рельєфніше постає в пам'яті всіх, хто його знав і працював з ним.

Віктор Дмитрович Глуховський. Доктор технічних наук, професор, заслужений діяч науки УРСР...

...В 1946 році В.Д.Глуховський закінчив КБІ за спеціальністю ПЦБ і одержав призначення в київський інститут "Промбудпроект". Вже через кілька років він – провідний спеціаліст цього престижного проектного інституту. Саме там і вийшла з друку його перша монографія "Збірний залізобетон в промисловому будівництві".

41 рік тому розпочалася науково-педагогічна діяльність в рідному КБІ. І дуже плідно – Віктор Дмитрович зробив відкриття в'язучих властивостей в сполуках 1 групи 1 підгрупи таблиці Д.І.Менделєєва. Пізніше це дозволило йому створити новий клас в'язучих речовин, який він назвав

грунтоцементами.

Це був принципово новий напрям у створенні ефективних в'язучих речовин для будівельної індустрії. Важко уявити, як можна було молодому інженеру-конструктору будівельних конструкцій за такий час так глибоко вивчити класичну фізику, фізичну хімію, мінералогію і ряд інших наук, щоб на цій основі розробити нову прогресивну концепцію в теорії і технології виробництва в'язучих матеріалів. В результаті його фундаментальних досліджень була створена промислова технологія виробництва шлаколуужних цементів, які мали рекордно високу техніко-економічну ефективність. Так, наприклад, в його технології не потрібно робити високотемпературний випал /вище + 1400°/ клінкеру, що необхідно і характерно для виробництва традиційних цементів. Тому цемент Глуховського має, зокрема, в кілька разів меншу енергоємність. Тут, як кажуть, коментарі зайві. В той же час ці цементи характеризуються значно вищими показниками фізико-механічних властивостей, довговічності і корозійною стійкістю.

Можна стверджувати, що на протязі останніх десятиліть як в нашій країні, так і в інших державах було проведено більш плідних і ефективних досліджень, які б мали таке велике значення для розвитку і підвищення ефективності будівельної індустрії, ніж роботи, виконані Віктором Дмитровичем і його школою.

Науково-технічні досягнення Віктора Дмитровича були високо оцінені як в нашій країні, так і за кордоном.

В 1979 році йому присвоєно звання "Заслужений винахідник республіки", а в 1987 році – почесне звання "Заслужений діяч науки УРСР".

В.Д.Глуховський опублікував понад 400 наукових праць, в тому числі 9 монографій, його праці захищені 263 авторськими свідоцтвами і патентами. Основні науково-технічні розробки і результати досліджень колективу Проблемної лабораторії ґрунтосилікатів, яку створив і очолював Віктор Дмитрович, з великим інтересом обговорювались на трьох Всесоюзних конференціях з проблеми "Шлаколуужні цементи, бетони і конструкції" /1979, 1984 і 1989 роки/. З 1973 року В.Д.Глуховський – завідувач кафедри технології виробництва бетонних і залізобетонних конструкцій. Під його керівництвом кафедра – завжди в числі передових колективів нашого інституту. Майже всі члени кафедри брали участь в наукових роботах Проблемної лабораторії ґрунтосилікатів, яка потім переросла в Науково-дослідний інститут в'язучих речовин і матеріалів ім. В.Д.Глуховського.

В школі професора Глуховського підготовлено 60 кандидатів і 2 доктора технічних наук. Серед його учнів багато талановитих, плідно працюючих молодих вчених і виробничників.

Віктор Дмитрович і тепер живе в нашій пам'яті, в наших серцях.

О.Волянський,

професор кафедри технології виробництва бетонних і залізобетонних конструкцій

Скорбота

ЯТЕЛЬ Георгій Прокопович

Мудра людина. Професор. Науковець, відомий не лише в Україні, а й за її межами. Його 50-ти річна робота в нашому КДТУБА вмістила в себе так багато: 15 чоловік стали кандидатами наук, написано 4 підручники, монографії, понад 130 наукових та методичних праць.

Пам'ять про нього не згладиться в серцях його співробітників та учнів. Вічний йому спокій.

Коллектив КДТУБА

Виставки

"Архітектура очима молоді"

(Прод. Поч. на 5,6 стор.)

"Артека - 3" продовжує і розвиває ідеї "Артека - 1" та "Артека - 2", що відбулися відповідно в жовтні 1993 р. в Києві і в травні 1996 р. в Аугсбурзі (Німеччина), зазначив В.О.Тимохін, координатор цього конкурсу. Вони полягають у сприянні пошуку та розвитку повітряних архітектурних концепцій, в руслі сучасних течій і стилів, а також в напрямку дослідження й наслідування традицій. Тема щорічного "Артека" підбиралася таким чином, щоб вона не повторювалася в курсовому та дипломному проектуванні і одночасно була б актуальна для Києва, міст України, чи, навіть, європейських міст.

На думку ж колишнього учасника, теперішнього аспіранта Д.О.Супруновича, цей конкурс дещо втратив своєї традиції порівняно з минулими акціями. Відчутно знизилася зацікавленість студентів у події, що відбулися. На жаль, зараз немає ініціативної студентської групи, яка б згуртовувала, заохочувала до творчих пошуків та створювала атмосферу свята та бурхливого студентського життя, як це було на "Артека - 1". Щогорічний учасник "Артека - А.Городиський студент IV курсу вважає, що це була практика творчої роботи в колективі, з командою однодумців, незалежно від впливу та думки викладачів.

Великий приз "Артека" отримала команда студентів Гентського університету (Бельгія). Спеціальні призи журі за "Композиційну єдність", "Новизну рішень", "Жанрову спрямованість" були віддані команді студентів Української Академії мистецтв, за "Концептуальність проекту", "Збереження своєрідності" присудили команді бельгійських студентів, а за "Графічну культуру" команді з "Львівської Політехніки".

На завершення бельгійські колеги подарували університету 47 книг з новітньої архітектури Європи, Америки та Азії.

Звичайно, оцінки VI Огляду-конкурсу архітектурних шкіл далеко не однозначні. Впродовж цієї акції з'явилася багато зауважень та різноманітних пропозицій, що стосувались рівня та форми її проведення. Ті чи інші організаційні недоліки мають бути усунуті в наступних конкурсах. Що ж до продовження таких оглядів та змагань, то це безумовно необхідно. Адже вони є відбиттям реальної ситуації в сучасному проектуванні. Будь-які зрушення, новітні напрями та впливи миттєво сприймаються чутливим студентським загалом і втілюються в проектних рішеннях. Але головне, і ця думка часто висловлювалася під час обговорень, - це створення невимушеної атмосфери спілкування, здорової конкуренції, плідної співпраці у вирішенні питань, пов'язаних з подальшим розвитком сучасної української архітектури та архітектурної освіти в нашій державі.

О.Пустовіт,
Студентка У курсу
архітектурного факультету

Рівень нашого спеціаліста. Який він?

(Прод. Поч. на 5,6 стор.)

основи старої. Він хоче бачити солідний, сучасний аеропорт для міжнародних та внутрішніх авіаліній, щоб він був добре пов'язаний з іншими континентами, працював цілодобово. Але під час роботи з іноземними студентами є ще одна важлива особливість, - про неї розповів-мені керівник студентської роботи Б.В.Орехов. "Це свого роду політика, адже юнак отримує освіту в іншій країні, і, повернувшись на батьківщину, він повинен показати, що не забував про свою вітчизну і навіть зробив для неї реальний проект. Для цього він забирає з собою при від'їзді додому оригінали проекту /це дозволив ректор!/, забирає альбом робіт, щоб міг звітувати про свою роботу під час навчання. Цікаво, що такий підхід допомагає студентам-іноземцям влаштуватися на роботу у себе вдома. Зараз у нас в аспірантурі навчається ще один студент з Лівану, який також робив проекти для своєї країни, адже це їм набагато зрозуміліше, ніж щось проектувати для наших українських міст."

Державний інженерно-екологічний комплекс /ДІЕК/ при КДТУБА представив на виставку цікаву боту з свого профілю. Темою її була "Розробка механізму умов підвищення продуктивності та зменшення деформації поліамідних мембран, особливо мембран розміром пор менше 0,1 мкм /область зворотнього осмосу/. Виконавцями цих мембран

для очищення рідких і газових засобів були доктор математичних наук І.М.Симонов, зав.лаб. О.П.Величко, гол. спец. Н.І.Золотар. Очоловав роботу доктор хімічних наук Я.М.Заграй. Тема цієї роботи є реальною, мембрани пройшли апробацію на виробництві і можуть застосовуватися в електронній, хімічній, фармацевтичній і харчовій промисловостях.

Поруч була ще одна тема, представлена цим підприємством на виставці. Розроблялася вона разом з КП. Це "Розробка технології і виробництва комплексних гранульованих азотогумінових добрив". Аналогів такої роботи в світовій практиці нема. Адже форма добрив дозволяє вносити їх різними засобами. Врожайність завдяки цьому в овочевих і плодовоовочевих культурах підвищується від 27 до 44 відсотків. Крім того, добрива ці забезпечують стійке двократне зниження змісту радіоцезію, трикратне - нітратів та на 45,7-68,7% важких металів в продуктивній масі структур. Виконували роботи провідний інженер В.М.Зайцева та ст. наук. співробітник П.І.Довгуша. Очоловав роботу над цією темою докт. хім. наук Я.М.Заграй.

Наближаємося до кінця відвідування виставки. Про всіх учасників, зрозуміло, розповісти неможливо, але, все-таки про досить велику частку розповіли.

І.ГЕРАЩЕНКОВА

Перші магістри наші

Час біжить дуже швидко. Лише недавно в КДТУБіА проходив перший випуск магістрів, а зараз - ми станемо свідками другого такого випуску. І хоча ці фотографії вже стали історією - всеодно приємно на них подивитися.

Йде захист перших магістерських робіт по кафедрі міського будівництва, на який було запрошено ректора університету, професора А.М.ТУГАЯ.

На фото: перших магістрів Алу Саприту, Ігоря Кужільного та Гелену Ковальську поздоровляє голова об'єднаного ДЕКУ, директор НДІП містобудування Є.Клюшніченко

Фото Є.Рейцена

Уважніше читаємо історію України

Легендарний командарм

(Продовження. Поч. в №№ 5,6,9,10 "А+Б")

... В післявоєнні роки Павло Семенович Рибалко – командуючий бронетанковими і механізованими військами Радянської Армії. Маршал Конев пригадує цей час: "І тоді я бачив в Рибалкові талановитого, проникливого та твердого воєначальника".

Бійці та командири, якими він командував, і люди, що виконували разом з ним завдання уряду, цінували його людські достоїнства, величезну військову ерудицію. П.С.Рибалко користувався заслуженим авторитетом у людей.

Маршал А.М.Василевський не лише поважав Павла Семеновича як талановитого воєначальника, й симпатизував як людині, що наділена високими особистими якостями. Потім ця симпатія, що виникла в суворі роки війни, переросла в щире душевне прихильність.

П.С.Рибалко був людиною незвичайної долі. Безстрашність була органічною властивістю його натури. Доповнювала її простота та сердечність в поводженні з людьми.

Принциповість П.С.Рибалка можна показати таким прикладом. Після війни маршал Г.К.Жуков впав в опалу до Сталіна. Багато маршалів і генералів, як водиться в таких випадках, почали також зводити наклеп на нього. Сталін викликав Рибалка і спитав його думку. Павло Семенович заперечив та сказав про Жукова те, чого він заслугоує, тобто охарактеризував його як талановитого воєначальника. Така поведінка Рибалка в той час нічого доброго не обіцяла. Лише для Рибалка дорожчою була істина.

Павло Семенович Рибалко був людиною дуже скромною в побуті. Слава йому не закрутила голови. Багато років тому мені довелося із групою солдат заїхати в село Малні

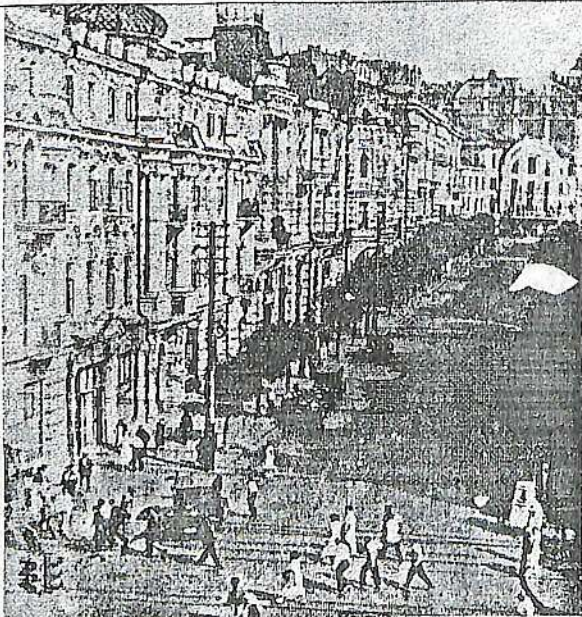
Істроп /батьківщина П.С.Рибалка – автор/ та побувати біля бюсту Павла Семеновича. Це було влітку, після обіду. Підійшли односельці. І ось, що розповів один з них: "Привезли подгруддя в сільраду, місцеві власті вагалися, де його поставити. І вони попросили брата Павла Семеновича запитати в нього, в якому місці поставити бюст. Невдовзі отриманий був лист з Москви, Павло Семенович писав: "Дорогий брат, ставте, де хочете, мені всоодно, де на мою голову сідатимуть птахи".

Нещівласна часові пам'ять про людей, що присвятили життя народові й залишили в його історії глибокий слід. **ПАВЛО СЕМЕНОВИЧ РИБАЛКО** – один з них.

Підполковник у відставці
С.СИНЕКОП

Про історію КИЄВА

Архівне фото.

1937 рік. Тоді в нашому місті відбувся Перший з'їзд архітектурних секторів України, на якому обговорювалося питання "Про генеральний план реконструкції столиці України". У визначенні архітектурного обличчя Києва був взятий напрямок на гармонійне поєднання старовини, яка історично

склалася із сучасністю, що "відповідає" духові соціалістичної епохи.

В проектуванні нових будинків брали участь архітектори Москви. Тоді в Києві з'явилися величні споруди, що прикрасили площі, сквери та вулиці. Це – спорудження ЦК і обкому, Совнаркому УРСР, Верховної Ради республіки, а також республіканських наркоматів, установ та організацій. Було збудовано нові магазини, поліклініки, Палади культури, стадіони, гірські станції, басейни, готелі, ремонтно-побутові майстерні, фотоательє, перукарні і ін., установи культурно-побутового призначення.

Значною подією в культурному житті нашого міста стало відкриття концертного залу Київської державної філармонії. 1 травня 1939 року кияни зробили перші закупки в новому Центральному універмазі, що на розі вулиць Леніна і Хрещатика. У Святошині став до ладу Центральний аероклуб України, де із захопленням займалися літнім і парашутним залом тисячі юнаків і дівчат.

На знімку: одна із головних магістралей Києва – вул. Карла Маркса, 1937 р.

С.Сьомка,
викладач кафедри основ
архітектури і архітектурного проектування

Не грішно й посміятися

Михаил Задорнов

Письмо первокурсника родителям

Здравствуйте, дорогие мама и папа! Сейчас уже два часа ночи, а я сижу в общежитии под дверью в свою комнату и пишу вам письмо. Потому что в комнату меня не пускают, говорят, сегодня не моя очередь ночевать. Глаза слипаются, но заснуть не могу, потому что сижу на стуле с одной ножкой. Других у нас в общежитии нет. А потому, чтобы не заснуть, пишу вам письмо...

Дорогие мои, любимые родители! Очень по вам соскучился, пришлите, пожалуйста, денег! Потому что по ним я соскучился еще больше. К тому же вашего прошлого письма, в котором вы выслали мне сорок пять рублей, я не получал. Поэтому вот уже месяц, как я ничего не ем. Только пью.

Хотел устроиться в профилакторий. Но там сказали, что не устроят, пока не сдам кровь. И поэтому записали в дружинку. Я в нее два раза походил и выписался. Сразу как из больницы выписали, так и выписался. А гниет мне, между прочим, в платной поликлинике накладывали. А гниет сейчас – большой дефицит, потому что дружинников развелось много. Так что хорошо бы еще тридцаточку накнудить. Ведь от повышенной стипендии я отказался, а простую мне никто не платит.

Ну вот, а так все хорошо! Правда, недавно пришла весна и у меня на лице выступили веснушки. Но один знакомый мне согласился помочь их вывести. По рублю за каждую веснушку.

Дорогие мои, любимые родители! В прошлом письме, которое я не получил, вы

меня спрашиваете, как мои дела. Отвечаю. Мои дела идут замечательно! Правда, недавно меня отчислили из института. И теперь требуют, чтобы я вернул все стипендии, которые получил, пока учился. Всего триста сорок семь рублей восемьдесят копеек. Восемьдесят копеек можете не высылать, я их сам отдам. Я же понимаю, что вам тоже нелегко!

Дорогие мои, любимые родители! Пишите чаще. Как вы? Как бабушка? Получает ли она все так же регулярно пенсию? Если да, то почему давно не пишет? Словом, помните, что у вас есть сын, который о вас никогда не забывает. И если вам когда-нибудь будет трудно, высылайте – он поможет!

Ваш кормилец – Сереженька!

ПОРАДА

Як поводитися в транспорті та на вулиці

Коли представник роду людського входить в громадський транспорт, він перетворюється в представника особливий людської категорії – в пасажирів. Часто створюється враження, що для нього не існує законів ввічливості. Достатньо постежити біля трамвайної зупинки. Ще хвилинку тому якась особа абсолютно спокійно прогулювалась біля вітрин. Але ось наближується трамвай. Одним стрибком вона з'являється біля входу в вагон і, розштовхавши пасажирів, захоплює сидяче місце. Кілька чоловік, що стояли попереду неї, залишилися на зупинці. Ну й що? Вона – то в вагоні.

Ну а якщо вона спізнюється на роботу? Зрештою, їй добре відомо, коли година пік на лінії транспорту, яким вона користується, і треба було попросту вийти з дому трохи раніше. Розпихуючи пасажирів, щоб обов'язково увліхнутися в найперший же автобус чи трамвай, багато попадають не на роботу, а в травматологічний пункт.

В міському транспорті чоловік повинен пропустити попереду даму, літню жінку або інваліда. Під час виходу з вагону чоловік виходить першим і допомагає вийти дамі, що його супроводжує або дуже літній людині.

Якщо у вагон входить дама чи літня людина, то чоловік повинен поступитися місцем. Правда, в робочий час було б надмірним вимагати від чоловіків, щоб вони поступалися місцем для всіх дам. Після робочого дня чоловік іде додому втомлений /а дама, що увійшла, можливо, іде від своєї перукарки/. Однак, якщо чоловік іде з роботи разом із співробітницею, то він повинен бути лицарем і кожного разу поступатися місцем. При цьому треба враховувати, що

він, прийшовши додому, може спокійно відпочити, а для багатьох жінок, що працюють, починається ще одна трудова зміна.

Пропозицію сісти приймають не як звичайну річ, а з чемною подякою. Відмовлятися від місця, яке запропонували, пристойно лише тоді, коли, наприклад, виходиш на наступній зупинці, якщо дамі, яку супроводжує чоловік, пропонують сісти, то за це дякує, зрозуміло, і чоловік, що її супроводжує.

НЕ МОЖНА

- * кидати папір на підлогу, бо транспорт – це не громадська урна;
- * голосно чхати і розтворюджувати навколо заразу: достатньо того, що ти сам хворий;
- * витягувати ноги в прохід;
- * в сповненому транспорті ставити сумки або інші багажі на сидячі місця;
- * голосно розмовляти – байдуже, про виробничі чи сімейні справи.

Пасажир таксі не повинен давати порад водієві і просити їхати швидше, навіть якщо він дуже поспішає. В крайньому разі, про це можна сказати перед початком поїздки, все інше вирішує водій. Попросити знизити швидкість, зрозуміло, можливо і водій зобов'язаний до цього прислухатися.

Водій не повинен ані жестами, ані вигуками через відкрите вікно висловлювати свою думку про майстерність водіїв інших машин.

Якщо ви берете таксі, то сідати треба на задні сидіння. Чоловік повинен допомогти дамі сісти в машину.

В машину сідають з правої сторони; чоловік пропускає даму першою і сідає справа від неї, щоб потім мати можливість допомогти їй при виході.

A+B